

H A L O T T   K A T O N A

Ott fekszik a sárban
véresen, piszkosan az út közepén.
Fiatal és szép volt.
Lehetett úgy, husz éves legény.
Szőke volt a haja.
Csapzottan hullott sápadt homlokára..
Kék-íveses szemre,
vidőlon nézett bele a világba.
Miért !? Miért !? Miért !?
Teremtőisten ! Oh, vajjon miért ?
Hiszen, olyszép a világ !
A tavasz, a nyár, az élet oly csodaszép !
Nem. Nem. Nem lehet igaz.
nem lehet halott ez a szép katona.
Nem akarom hinni !...
De a hogy ellnézem, nem mozdul.
Fekszik a sárban az ifju, a hős,
az anya kedvence, a kit szívszorongva
hazavárnak.
Valahol, egy kislány nézi az Eget...
Halk sóhalya száll: Isteneu... Hol lehet ?
az édesanya is halkan imádkozik:
Irgalmas Atyja !... Ellna hadd... Segicse...
Amint nézem, meg fájdul a szívem.
A szőke fiu, fekszik mereven...
Ökölbeszorult fagyoskezze
fenyegetőn mutat a világra:
Valakit vádol ? Hiába.
És a vér, folyik tovább.
A földesarába hullák fekszenek,
szeretett fiak, kedvesek,
jóbarátok és atyafiak:
Sok szőke, barna ifju katona.
Egy a sok közül, ez a német itt,
Fagyos tekintetével messzi, messzi int.
Valahol, a Rajna partján lehet a falu
nová utolsó sóhalya ellrepült...
És csak azután foszlott szét a szemibe,
csak azután, mikor bucsuzni Haza került.
Ki tudja ? Talán éppen együtt volt a család...
Talán, ő róla beszéltek az estebéd fedett
és az édes, neki szánta legjobb falatát...
És a kislány is vele beszélgetett
akkor, azon a végzetes éjszakán.
Mosolyogtak... Reménykedtek: Isteneu ! Isteneu !
Hajajön egyszer... És folyt a Kedvesektől
a Kedvesnek szóló eszacsere...
az anya, mosolyogva álall keblére gondolatban
az ő szerelmes kislányt...
A kedveslány szívéből is száll a kedves fiu felé
szívhez szóló néma

/Halott katona, folytatás/

A fiú odig, fekszik a sárban mozdulatlan.
Nem él, nem mosolyog. És már nem szeret.
Oh! Ez a vízió, nem játéki képzelet?
Előtte, a szomorú való intaget:
Fekszik a sárban egy halott,
EGY elhasznált töröttcsesep,
EGY ágyuhívej, mely semmit sem ér.
Jaj! De mást is mond itt a való.
Ez a katona, ez a drága-jó fiú,
kedves Völegény,
egész világnál többet ér!
Látjátok, Emberek? Világ! Hatalmasok!
Látjátok ezt a szűke német fiút?
A sok millió hulla közül EGY,
A kit meg engedtetek élni,
A kit, meg öltetek! ✱

1945

AKAROM

Oh ha minden ez
Nem lenne sorsu
Nem lenne zord
és fájdalom ege
Nem lennének tr
Fékét vesztett
békebontó szaba
nagyra felfujt
Nem lenne gaz a
szurótövis az u
s minden utszél
fel feszített i
Ha azon volna:
Nem hajtana több

SZO ÉS A TEIT

✱ Ez a katona, német volt
de akár lehetett volna me-
gvar is. A második világ há-
boruban esett a német vis-
szavonuláskor. Ott feküdt a
sárban véresen-piszkosan.
Nem a hitleri németett lét-
tam benne: Hanem az katona
az embert, akit rákényszerít-
tettek arra, hogy öljön, mert
"Németország" érdeke úgy
kívánja. És őt a katona...
És őt is meg ölték. Ez a
háboru. Kinek az érdeke ez?
Gondolkodtok EMBEREK?...
Mert gondolkodásnál ker-
dődik az EMBER.

Felcsúsz a sok bene
Aml a nagy min min
De ha kéted nek: u
és alul még valami
Ha nem enjed a nyon
Kard el nek: Telis
Ha el hordani nem
De es orvot lefordha
Hidd el, ki in Tolt
Ölönt es más loka

Hogy volt 70-nak egy kis keres
Sirját elborítja fű-vadvirág.
Véletlen, majd részál fejféj
Trillánsi, egy kis pintyőke ad
És ott alatt, a lázzadó halott,
Az "egyszervolt", bosszút sem az
Pedig, szegénybolond, életében.
Bosszútörét hordta kebelében.
S mi haszna volt az önmareango
Fütyöt hínyt rá a haladóvilág.
Internel, soraal, meg nem alkudo
Lázzadókat nézni, de elbukott.

/Lázzadó folytatás/

Halott katona

Ott feküdt a sárban, véresen, piszkosan az út közepén.

Fiatal és szép volt, lehetett úgy, húsz éves legény.

Szőke volt a haja.

Csapzottan hullott sápadt homlokára..

Kék üveges szeme.

Vádlóan nézett bele a világba.

Miért!? Miért!? Miért!?

Teremtőisten! Oh, vajon miért ?

Hiszen, olyan szép a világ!

A tavasz, a nyár, az élet oly csodaszép!

Nem. Nem. Nem lehet igaz.

Nem lehet halott ez a szép katona.

Nem akarom hienni!...

De ahogy elnézem nem mozdul.

Fekszik a sárban az ifjú, a hős,

az anyja kedvence, akit szívszorongva hazavárnak.

Valahol, egy kislány nézi az Éget...

Halk sóhalya száll: Istenem...Hol lehet?
Az édesanyja is halkan imádkozik:
Ingalom Atyja! ... El ne hadd...Segítsd...
Amint nézem megfájdul a szívem.
A szöke fiú fekszik mereven...
Ökölbe szorult fagyos keze
fenyegetően mutat e világra:
Valakit vádol? Hiába.
És a vér folyik tovább.
A földsarába hullák fekszenek,
szeretett fiak, kedvesek,
jóbarátok és atyafiak:
Sok szöke, barna ifjú katona.
Egy a sok közül ez a német itt.
Fagyos tekintetével messzi, messzi int.
Valahol, a Rajna partján lehet a falu
houá utolsó sóhalya elrepült...
És csak azután foszlott szét a semmibe,
Csak azután mikor búcsúzni hazakerült.
Ki tudja? talán éppen együtt volt a család...
és az Édes neki szánta a legjobb falatát...
És a Kislány is vele beszélgetett

akkor, azon a végzetes éjszakán.

Mosolyogtak... Reménykedtek : Istenem ! Istenem!

Hazajön egyszer.. és folyt a Kedvesektől

a Kedvesnek szóló eszmecsere.

Az anya mosolyogva öleli keblére gondolatban

az Ő szerelmes kisfiát...

A kedves lány szívéből is szól a kedves fiú felé

szívéhez szóló néma szerenád...

A fiú pedig fekszik a sárban mozdulatlan.

Nem él. Nem mosolyog. És már nem szeret.

Oh! Ez a vízió nem játszi képzelet?

Elöttem a szomorú való integet:

Fekszik a sárban egy halott,

egy elhasznált törött cserép,

egy ágyúhüvely, mely semmit sem ér.

Jaj! De mást is mond itt a való.

Ez a katona, ez a drága jó fiú.

Kedves Vőlegény,

egész világnál többet ér!

Látjátok, Emberek? Világ! Hatalmasok!

Látjátok ezt a szöke német fiút?

A sokmillió hulla közül egy.

Akit engedtetek ölni,

Akit megöltetek!

Ez a katona német volt, de akár lehetett volna magyar is.

A második világháborúban esett a német visszavonuláskor.

Ott feküdt a sárban véresen - piszkosan...

Nem a hitleri németet láttam benne: Hanem a katonát, az embert, akit rákényszerítettek arra, hogy öljön, mert „Németország” érdeke úgy kívánja. És ölt a katona...

És Őt is megölték. Ez a háború. Kinek az érdeke ez?

Gondolkodtok EMBEREK ? ...

Mert a gondolkodásnál kezdődik az EMBER.

Megjegyzés: A fenti művet Dombi Kisfali József írta. Ránk maradt egy album és ezt a verset találtam tőle 1945-ből.

Mindent úgy próbáltam legépelni, ahogy az ő írásán szerepel.